

III Ćwiczenia wymowy głoski r w sylabach, wyrazach i zdaniach

- Wyrazy dźwiękonaśladowcze – naśladowanie odgłosów zaczynając od szeptu:

gra na trąbce – tra ta ta, tru tu tu, tre te te,
zepsuty karabin maszynowy – tr tr tr, dr dr dr,
groźny pies – wrr, wrr, wrr,
traktor – tur tur tur, tyr tyr tyr, pyr pyr pyr,
fruujące ptaki – fru, fru, fru,
ćwierkające wróble – ćwir, ćwir, ćwir,
świnka – chrum, chrum,
zatrzymanie konia – pr, pr,
śpioch – chr, chr, chr,
dzwonek – dryń, dryń,
szorowanie zębów – szuru, szuru,
zapalanie światła – pstryk,
pękający balonik – trach,
wrona – kra, kra,
samochód – brum, brum.

- Materiał do ćwiczeń utrwalających prawidłową wymowę r:

tra, tro, tru, tre, try
atra, otro, utru, etre, ytry
dra, dra, dru, dre, drt
adra, odro, udru, edre, ydru
ra, ro, ru, re, ry
ara, oro, uru, ere, yry
ar, or, ur, er, yr

trawa, trapez, tratwa, truskawka, troska, trojak, trud, trójka, trudny, trójkąt,
dramat, drabina, droga, drobny, druk, druh, drut, drób, drugi, drużyna, dróżnik,
futro, jutro, futryna, patrol, opatrunek, wątroba, piętro, cytryna, strach, straż,
praca, pralka, prasować, prom, proca, prośba, próba, próchno,
brat, broda, bruk, brudny, bruzda, brulion, brona,
kra, kraj, kratka, krowa, kropla, kromka, król, kruk, krew, kreda,
gra, gram, grad, grabie, granica, groch, gromada, gruby, grupa,
rak, rama, rana, rasa, rata, radio, ranek, ratunek, rakieta, rok, ropa, rola, rondel, rolnik,
karp, alarm, arkuś, latarka, artysta, sarna, port, tort, urlop, urok, serce,
bór, chór, mur, tur, zbiór, otwór, dyżur, kaptur, ser, ster, saper, kufer, monter, numer;

- Wstaw w wolne miejsca r, a odczytasz wyrazy.

ka a	ru a
ta a	fu a
ko a	ko al
ku a	gó al

Ćwiczenia języka:

- Dotykamy palcem lub zimną łyżeczką podniebienia tuż za górnymi zębami, nazywając je "zaczarowanym miejscem", "parkingiem" itp.. w którym język (krasnoludek, samochód) powinien przebywać;
- Przytrzymywanie czubkiem języka przy podniebieniu rodzynek, pastylek pudrowych, cukierków halls (z wgłębieniem w środku) itp;
- Zlizywanie nutelli, mleka w proszku itp. z podniebienia przy szeroko otwartych ustach;
- Konik jedzie na przejażdżkę - naśladowanie konika stukając czubkiem języka o podniebienie, wydając przy tym charakterystyczny odgłos kłaskania;
- Winda - otwórz szeroko buzię, poruszaj językiem tak, jakby był windą - raz do góry, raz do dołu;
- Malarz - maluje sufit dużym pędzlem. Pomaluj pędzlem (językiem) swoje podniebienie, zaczynając od zębów w stronę gardła;
- Młotek - wbijamy gwoździe w ścianę. Spróbuj zamienić język w młotek i uderzaj o dźwiał tuż za górnymi zębami, naśladowując wbijanie gwoźdźca;
- Żyrafa - ma długą szyję, wyciąga mocno szyję do góry. Otwórz szeroko usta i spróbuj wyciągnąć język do góry, najdalej jak potrafisz;
- Słoń - ma długą trąbę i potrafi nią wszędzie dosięgnąć. Ciekawe czy potrafisz dosięgnąć językiem do ostatniego zęba na górze i na dole, z prawej i lewej strony;
- Sklejanie pierogów – nagryzanie brzegów języka zębami (masaż i rozciąganie języka);
- Wyżymaczka – przeciskanie języka przez maksymalnie zbliżone do siebie zęby;
- Łopatka – wysuwanie szerokiego języka z buzi nie dotykając zębów;
- Liczenie zębów – dotykanie czubkiem języka najpierw górnych, a potem dolnych zębów;
- Schodki – czubek języka dotyka górnych jędynek, górnej wargi, a następnie nosa – buzia cały czas otwarta;
- Ćwiczenia warg:
- Chcemy pocałować mamę, ale ona jest daleko – posyłamy całuski;

- Balonik - nadymanie policzków, usta ściągnięte (dla urozmaicenia bawimy się w baloniki, które "pękają" przekłute palcami);
- Zmęczony konik - parskanie wargami;
- Kto silniejszy? - napinanie warg w pozycji rozciągniętej. Dwie osoby siedzące naprzeciw siebie trzymają ustami kartkę papieru i każdy ciągnie w swoją stronę. Uwaga - dajmy dziecku szansę wygrania zawodów;
- Świnka - wysuwanie obu warg do przodu, udając ryjek świnki;
- Wąsy - wysuwanie warg jak przy wymawianiu u, położenie na górnej wardze słomki lub ołówka i próby jak najdłuższego utrzymania;
- Drzwi do domu - buzia to domek krasnoludka, a wargi to drzwi do domku. Pokaż jak wargi ściągnięte do przodu, otwierają się i zamykają;
- Straż pożarna - wyraźne wymawianie samogłosek w parach: e o, i u, a u;

Ćwiczenia podniebienia miękkiego:

- gra na instrumentach dętych – trąbka, organki, flet, piszczałki;
- nadmuchiwanie baloników;
- puszczenie baniek mydlanych;
- dmuchanie przez nos na watkę zawieszoną na nitce;
- wymawianie przy dość szeroko otwartych ustach: ka, ko, ke,ku, ki aka, oko, eke, uku, iki, ga, ge, gu, gi, go, aga, ege, ugu, igi, ogo;
- nadymanie policzków, wypuszczanie powietrza nosem;
- płukanie gardła wodą – gulgotanie;